

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»)

Н А К А З

12 лютого 2024 р.

Запоріжжя

№ 30-А

Про затвердження інструкцій
з охорони праці
НУ «Запорізька політехніка»

На виконання вимог «Положення про розробку інструкцій з охорони праці» затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці від 29 січня 1998 року № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 квітня 1998 року за № 226/2666, «Положення про організацію роботи з ОП та БЖД учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом МОН України від 26.12.2017 р. № 1669, Положення № 5-ОП «Про розробку інструкцій з охорони праці в НУ «Запорізька політехніка»» затвердженого наказом ректора від 18.09.19 р. № 188-А «Про затвердження документації з питань охорони праці, БЖД».

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкції з охорони праці:

1.1 Кафедра «Математика»:

- Інструкція з охорони праці № 377-ОП для викладачів та співробітників кафедри «Математика»;
- Інструкція з охорони праці № 378 –ОП для користувачів ПК кафедри «Математика».

1.2 Навчальний центр «Освіта для бізнесу та кар'єри» :

- Інструкція з охорони праці № 379-ОП для працівників НЦ «Освіта для бізнесу та кар'єри»;
- Інструкція з охорони праці № 380-ОП для користувачів ПК НЦ«Освіта для бізнесу та кар'єри».

1.3 Навчально-науково-виробничий комплекс «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти»:

- Інструкція з охорони праці № 381-ОП для працівників ННВЦ «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти»;
- Інструкція з охорони праці № 382-ОП для користувачів ПК ННВЦ «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти» .

2. Начальнику ЦПТЗОП Андрію САВЧУКУ розмістити цей наказ в розділі «Охорона праці».

Ректор

Віктор ГРЕШТА

ПОГОДЖЕНО:

Проректор НІПР, СЕР та МП

Андрій ІВАНЧЕНКО
_____ 2024 р.

Т. в. о. начальника відділу ОП

Тетяна УДОВЕНКО
_____ 2024 р.

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЬВ
_____ 2024 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 377
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ
КАФЕДРИ МАТЕМАТИКА

м. ЗАПОРІЖЖЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
НАКАЗ РЕКТОРА
НУ «Запорізька політехніка»
№ 30-А від 12 лютого 2024 р.

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 377
ДЛЯ ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ
КАФЕДРИ МАТЕМАТИКА

м. ЗАПОРІЖЖЯ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх викладачів кафебри. Спеціальні вимоги охорони праці для окремих видів робіт (занять) приведені в призначених для них інструкціях.

1.2. Вимоги даної інструкції **обов'язкові** для викладачів кафебри.

1.3. Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої, навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні викладачі притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності в відповідності із законодавством України.

1.4. Вимоги до викладачів:

- до роботи викладачами допускаються чоловіки та жінки, що мають відповідну вищу освіту;

- на робочому місці викладач проходить первинний інструктаж і проходить навчання з охорони праці в відповідності до "Інструкція з охорони праці та БЖД працівників та здобувачів освіти", що діє в університеті:

- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці викладач повинен проходити **один раз в 6 місяців**;

- періодичні медичні огляди проходять викладачі, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин в відповідності до "Положення про медичний огляд працівників окремих категорій".

Крім того, при необхідності з викладачами проводяться інструктажі:

- **позаплановий**, по розпорядженню відділу ОП;

- **цільовий**, коли виконуються роботи, безпосередньо не зв'язані з обов'язками по спеціальності (професії).

Первинний, повторний, цільовий та позаплановий інструктажі з викладачами проводить завідувач кафебри НГІКГ. Результати проведеного інструктажу записуються в "Журналі реєстрації первинного, повторного цільового інструктажів з охорони праці та пожежної безпеки на робочому місці".

1.5 **Забороняється:**

- допускати на робоче, навчальне, місце особу, яка не має відношення до роботи (даного аняття);

- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові лектронагрівальні прилади;

- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади і електромережі;

- захаращувати проходи, проїзди і робочі місця сировиною, матеріалами, тарою, будь якою родукцією;

- знаходитись на роботі і виконувати будь - яку роботу в нетверезому стані;

1.6 Для забезпечення вимог пожежо- та вибухобезпеки не палити і не користуватись відкритим вогнем. Паління в університеті заборонено наказом Міністра освіти і науки України від 3.11.2004 р. №855.

1.7 Завідувач кафебри зобов'язаний:

- ознайомити викладача з посадовими обов'язками;

- показати йому робоче місце.

1.8 **Викладач зобов'язаний:**

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників університету;

- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена садовою інструкцією.

1.9. Про кожний нещасний випадок (травма виробнича, аварія) потерпілий або очевидець винні негайно повідомити завідувача кафебри, а останній – ректора та відділ охорони праці, зрегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку (робоче місце) і стан обладнання ким, яким воно було на час випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не изведе до аварії.

1.10. Бути надзвичайно уважними при пересуванні як в межах університету так і за його межами.

1.11. При озелененні робочих приміщень необхідно уникати квітів і рослин з різким запахом, не розмішувати квіти в верхній частині вікон.

1.12. Піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за недотримання правил охорони праці.

1.13. Особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнане) і не відкриті допоміжним персоналом.

2.2. Підготувати робоче місце до роботи.

2.3. Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння;

2.4. Про всі виявлені недоліки повідомити завідувача кафедри.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку. Не відволікатись сторонніми справами і розмовами та не відволікати увагу інших. Навчання проводити в приміщенні, передбаченому розкладом занять.

3.3. Учебні процеси, які супроводжуються виділенням шкідливих речовин, необхідно виконувати при діючій вентиляційній системі і застосуванні засобів індивідуального захисту. Заняття в лабораторіях проводити за інструкцією з охорони праці для даної лабораторії або лабораторної роботи.

3.4. Про всі несправності в обладнанні, системах водозабезпечення, каналізації, опаленні, вентиляції, кондиціонуванні, необхідно повідомити кваліфікованим фахівцям, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт. Головний механік 3-37, 2-04; головний енергетик 3-37, 2-04.

3.5. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів, або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) обладнання

- користуватись в робочих приміщеннях побутовими електроприладами та електронагрівальними приладами з відкритим нагрівальними елементами, коли це не є необхідним для учебного процесу.

3.6. Викладачі повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.7. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома завідувача кафедри у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до металевих частин обладнання (трубопроводів);

- припиненні подачі електроенергії, появи запаху диму та ін.;

- нагріванні електропроводів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.8. В разі, коли працівники залучаються до роботи по переміщенню меблів чи інвентарю, (або керують такими роботами) необхідно з їх поверхні зняти предмети, які можуть впасти при переміщенні.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1 Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2 Привести в порядок робоче місце.
- 4.3 Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них завідувача кафедри.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1 При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі і тлі, викладач зобов'язаний повідомити про це завідувача кафедри і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці.

5.2 При аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання, необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами 3-37, 3-57, 2-04, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей.

5.3. При наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі і т.п. необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це завідувача кафедри та головного енергетика за телефонами 3-57,3-95;

5.4 При наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загоряння і застосувати заходи по ліквідації джерела; в разі виникнення пожежі негайно повідомити завідувача кафедри, чергову службу університету і діяти згідно з "Інструкцією з пожежної безпеки"; провести евакуацію студентів в зазначене завідувачем кафедри місце і при необхідності викликати пожежників по телефону (9-101) та (3-10);

5.5 В разі нещасного випадку постраждалому надати першу допомогу, при необхідності викликати швидко медичну допомогу по телефону (9-103), повідомити про випадок завідувача кафедрою.

6. НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

6.1 Надання першої медичної допомоги при враженні електричним струмом.

У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

У разі відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидко медичну допомогу по телефону (9-103).

Завідувач кафедри математики

Антон ФАСОЛЯК

УЗГОДЖЕНО

/Начальник
відділу охорони праці

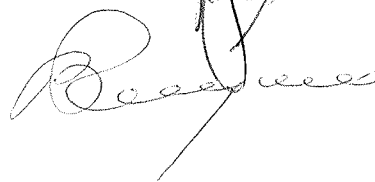
Станіслав ЄЛЬМАНОВ

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан факультету МФ

Василь ГЛУШКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 378
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ БОМ
КАФЕДРИ МАТЕМАТИКА

м. ЗАПОРІЖЖЯ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Затверджено:

Наказ ректора НУ «Запорізька політехніка»

Від «12» лютого 2024 р. № 30-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 378

1. Загальні положення

1.1. Інструкцією розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ЕОМ, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин. Вимоги цієї інструкції поширюються на всі комп'ютерні класи і робочі місця, обладнані персональним ЕОМ в університеті.

1.2. Особи, що працюють у якості операторів ПЕОМ, крім цієї інструкції, повинні знати:

- а) інструкцію з протипожежної безпеки;
- б) правила особистої гігієни;
- в) правила надання першої (медичної) допомоги тим хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.3. До самостійної роботи в якості оператора ПЕОМ допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.4. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Про проведення інструктажу і допуск до роботи особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того, хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

1.5. Користувачі ПЕОМ повинні мати і групу з електробезпеки, а також знання і навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом користувачам заборонене самостійно

вскривати блоки ПЕОМ. Студенти, які не мають першої групи з електробезпеки і користуються ПЕОМ під наглядом викладача, співробітника лабораторій, класу.

1.6. При роботі на ПЕОМ можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

небезпечні значення напруги, що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин, або електроустаткування й електродротів із ушкодженою ізоляцією;

статична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПЕОМ;

перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплей), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь у зоні відеотерміналів (ВДТ);

наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення відеотерміналу;

рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.7 Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПЕОМ і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин;

а) захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;

б) застосуванням заземлення пристроїв ПЕОМ;

в) раціональним розташуванням відеомоніторів відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);

г) провітрюванням приміщень і щоденного вологого прибирання приміщень;

д) навчанням працівника правилам безпечної роботи з відеотерміналом ПЕОМ;

е) неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.8. Приміщення з ПЕОМ повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравостей між природнім світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими (напівматовими).

1.9 Найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворювані рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

а) користувачу перебувати не ближче 0,5 м від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв:

б) у приміщеннях із дисплеями проводити щоденне вологе прибирання і не рідше одного разу за зміну витирати екран.

1.101. Робоче місце користувача ПЕОМ повинно бути обладнане з урахуванням вимог:

а) конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу;

б) часто використовувані предмети праці й органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні;

в) під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами по висоті не менше 600 мм, по ширині - 500 мм, по глибині - 650 мм;

г) на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

д) поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.11. Монітори ПЕОМ повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1.5 між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до другого.

1.12. На одного працюючого з ПЕОМ повинно припадати не менше 6,0 кв.м. площини і не менше 19,5 куб м. об'єму робочого приміщення.

1.13. Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.14. Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьохконтактні.

1.15. Забороняється експлуатація ПЕОМ без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.16. Користувач ПЕОМ зобов'язаний:

а) виконувати тільки доручення йому керівником роботи;

б) виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт;

в) пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці і безпеки співробітників;

г) помітивши порушення інструкції іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;

д) протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарашувати його і проходи до нього;

ж) знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватись ними, знати місця збереження медикаментів.

1.17. Користувачу ПЕОМ забороняється:

а) виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і може призвести до нещасного випадку;

б) вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;

в) відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;

г) працювати на несправному устаткуванні;

д) торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.18. За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи.

2.1. Оглянути робоче місце. Упорядкувати робоче місце, переконавшись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою роз'ємів кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2. Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення і блоків пристроїв;

- відсутність зламів і ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;

- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПЕОМ

- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях

2.3. Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу "Дисплей":

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрана була 400 - 800 мм;

- вжити заходів, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів,

- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контрастність монітора; мерехтіння екрана не допускається;

- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування, або засіб освітлення приміщення.

2.4. Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі), клавіатуру (для зниження рівня статичної електрики), зовнішньої поверхні екрана дисплея.

3. Вимоги безпеки під час виконання роботи.

3.1. Перед вмиканням штепсельної вилки кабелю електроживлення в розетку 220 V переконатися в тому, що всі вимикачі мережі на всіх пристроях ПЕОМ знаходяться в положенні "виключено", а корпуси пристроїв заземлені (зануленні).

3.2. Після підключення пристроїв ПЕОМ до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екран ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3. Забороняється залишати своє робоче місце без відома керівника робіт.

3.4. Забороняється залишати ПЕОМ під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автоматичному режимі устаткування.

3.5. Забороняється від'єднання (приєднання) будь-яких пристроїв і кабелів ПЕОМ увімкнутому в електромережу комп'ютері.

3.6. Подавати напругу на пристрої й окремі блоки ПЕОМ тільки після ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення (занулення), справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.7. Вимкнути ВТ (відеотермінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані ВТ не з'являється ніяка інформація (екран порожній), або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.8. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ негайно вимкнути апаратуру, у друге не включати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

3.9. Режим праці і відпочинку користувачів (операторів), безпосередньо працюючих із ВТ, повинен залежати від характеру виконуваної роботи: при введенні даних, редагуванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з ВТ не повинна перевищувати 4 години при 8-годинному робочому дні. Щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години - на 15 хвилин.

3.10. Кількість мікропауз (тривалістю до 1 хвилини) регулюється індивідуально.

3.11. Кількість оброблюваних символів в (або знаків на ВТ) не повинна перевищувати 30 тисяч за 4 години роботи.

3.12. Форми й зміст перерв можуть бути різні: виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

4. Вимога безпеки після закінчення роботи.

4.1. Встановити у положення "виключено" всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витирання пилюки з апаратури робити при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про зжиті заходи щодо їх усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Виключити загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Виключити світло на робочому місці й у приміщенні.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

5.1. При виявленні запаху гару в пристроях ПЕОМ припинити роботу, вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПЕОМ.

При пожежі негайно повідомити за тел. 3-10 або 9-101.

5.2. Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника, або пакетного вимикач на електрощити приміщення, а у випадку пожежі - і приточно-витяжну вентиляцію).

5.3. Повідомити про те, що трапилося, свого керівника.

5.4. При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування, або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосередньо керівника робіт і вжити заходів щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обстановку, що була на момент травмування, якщо це не загрожує життю, або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.5 При нещасних випадках надати таку долікарську допомогу постраждалим:

- при ураженні електричним струмом, якщо постраждалий, дихає рідко і судорожно, або у нього відсутні ознаки життя (не прослуховується дихання, немає пульсу, розширені зіниці очей) робіть штучне дихання "рот в рот" і непрямий масаж серця (при цьому необхідно організувати виклик швидкої допомоги, тел. 9-103) при пораненні накладіть стерильну пов'язку;

- при кровотечі рану закрийте стерильною пов'язкою і тримайте у такому стані 3-5 хвилин. Якщо кровотеча припиниться пов'язку закріпіть бинтом;

- при переломах, ударах, вивихах і розтягуваннях забезпечте спокійне і зручне положення ушкодженої частини тіла. У всіх випадках після надання першої допомоги, викличте 9-103.

Завідувач кафедри Математики

Антон ФАСОЛЯК

УЗГОДЖЕНО

/Начальник
відділу охорони праці

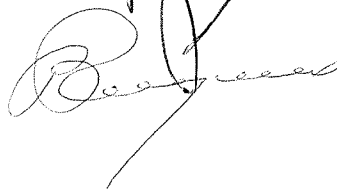
Станіслав ЄЛЬМАНОВ

Начальник юридичного відділу

Максим ДЄЄВ

Декан факультету МФ

Василь ГЛУШКО

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 379
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ
НЦ «ОСВІТА ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА КАР'ЄРИ»

Запоріжжя

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «12» лютого 2024р.

№ 30-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 379

ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ

НЦ «ОСВІТА ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА КАР'ЄРИ»

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх працівників Навчального центра «Освіта для бізнесу та кар'єри» (НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри). Спеціальні вимоги охорони праці для працівників НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри, де в ньому є необхідність, а також для окремих робіт приведені в призначених для них інструкціях.

1.2 Вимоги даної інструкції обов'язкові для працівників НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри».

1.3 Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні працівники притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності у відповідності із законодавством України.

1.4 Вимоги до працівників НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри»:

- до роботи допускаються чоловіки та жінки мають вищу освіту;
- на робочому місці працівник проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;
- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці працівник повинен проходити не рідше одного разу на півріччя;
- періодичні медичні огляди проходять працівники, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин — у відповідності до «Положення про медичний огляд працівників окремих категорій», затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України.

Крім того, при необхідності, з працівниками проводяться інструктажі:

- **первинний** проводиться з працівником до початку роботи безпосередньо на робочому місці.
- **позаплановий** - за розпорядженням або наказом відділу ОП;

- **цільовий** — коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю (професією).

Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі з працівниками проводить директор НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри». Результати проведеного інструктажу записуються в «Журнал реєстрації інструктажів з охорони праці для працівників НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри»».

Забороняється:

- допускати на робоче місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади, електромережі;
- знаходитися на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

1.5 Директор НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри зобов'язаний :

- ознайомити працівника з посадовими обов'язками .
- показати йому робоче місце.

1.6 Працівник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією;
- про кожний нещасний випадок(травма виробнича, аварія) потерпілий або свідок повинні негайно повідомити директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри», а потім — відділ охорони праці і ректора, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії;
- бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.
- піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці;
- особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнано).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;
- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;
- наявність первинних засобів пожежогасіння.

Про всі виявлені недоліки повідомити директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри».

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь - яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку.

3.3. Працівник при виявленні несправностей в обладнанні, система водопостачання, каналізації, опалення, вентиляції кондиціонування повинен повідомити кваліфікованим фахівцям, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт. Чергова служба НУ «Запорізька політехніка» за тел. **2-04** - черговий електрик та т. **2-94** - черговий сантехник;

3.4. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- вмикати та вимикати обладнання, роботу на якому не доручено;

- користуватися в робочих приміщеннях побутовим приладом та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами.

Працівники повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу медичну допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.5. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри» у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до миттєвих частин обладнання (трубопровід);

- припинення подачі електроенергії, виникнення запах диму тощо;

- нагріванні електроприладів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.6. В разі, коли працівники залучають до роботи з переміщення меблів чи інвентарю (або керують такими роботами), їм необхідно:

- зняти з поверхні предмети, які можуть впасти при переміщенні;

- не допускати до виконання цих робіт, які не мають права піднімати вагу;

- дотримуватися допустимих норм підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Відключити всі електроспоживачі.

4.2. Привести в порядок робоче місце.

4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів,

відключити вентиляцію та освітлення.

4.4 Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.

4.5 В разі виявлення недоліків повідомити про них директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри».

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо працівник зобов'язаний повідомити про це директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри» і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами: **3-37, 3-10, 3-57, 2-94, 2-04**, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри» і головного енергетика за телефоном **3-57**.

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи з ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно:

- повідомити директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри», чергову службу університету за тел. **3-10** і діяти згідно Загальнооб'єктової інструкції 1- ПБ з пожежної безпеки в НУ «Запорізька політехніка» та інструкції №15- ПБ «Про заходи з пожежної безпеки у службових приміщеннях НУ «Запорізька політехніка».

- вжити заходи до евакуації людей, за телефонувати за наступними номерами **9-101, 3-10**;

- у разі нещасного випадку постраждалому надати першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу;

- повідомити про випадок директора НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри».

РОЗРОБИВ:

Директор НЦ Освіта для бізнесу та кар'єри» Анастасія ЗЕРКАЛЬ

УЗГОДЖЕНО:

Т.в.о. начальника відділу ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 380
ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)
НЦ «ОСВІТА ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА КАР'ЄРИ»

Запоріжжя

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора

НУ «Запорізька політехніка»

від «11» лютого 2024р. № 30-А

ІНСТРУКЦІЯ

З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 380

ДЛЯ КОРИСТУВАЧІВ ПЕРСОНАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРІВ (ПК)

НЦ «ОСВІТА ДЛЯ БІЗНЕСУ ТА КАР'ЄРИ»

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Інструкцію розроблено відповідно до Методичних рекомендацій Київського НДІ гігієни праці і профзахворювань для створення сприятливих умов праці користувачів ПК, що працюють із дисплеями, а також Правил охорони праці при експлуатації електронно-обчислювальних машин.

1.1. Особи, що працюють у якості операторів ПК, крім цієї інструкції повинні знати:

- інструкцію з пожежної безпеки;
- правила особистої гігієни;
- правила надання першої(медичної) допомоги тим, хто постраждав від нещасного випадку (у тому числі і при ураженні електричним струмом).

1.2. До самостійної роботи в якості оператора ПК допускаються особи, що пройшли інструктаж з охорони праці. Інструктаж проводить безпосередньо керівник робіт. Інструктаж завершується перевіркою знань усним опитуванням, а також перевіркою набутих навичок безпечних прийомів праці.

1.3. Знання перевіряє особа, що проводила інструктаж. Проведення інструктажу і допуск до роботи. Особа, що проводила інструктаж, робить записи в журналі. При цьому обов'язковий підпис особи, яка інструктується, і того хто інструктує. Журнали інструктажів повинні бути пронумеровані, прошнуровані і скріплені печаткою.

1.4. Користувачі ПК повинні мати I групу електробезпеки, а також знання навички надання першої допомоги при ураженні електричним струмом. Користувачам заборонено самостійно розкривати блоки ПК. Студенти не мають I групу з електробезпеки і користуються ПК під наглядом викладача, співробітника лабораторії, комп'ютерного класу.

1.5 При роботі на ПК можуть виникнути такі небезпечні і шкідливі виробничі умови:

- небезпечні значення напруги (220 В), що живить електроприлади, замикання якої може відбутися через тіло людини у випадку дотику до відкритих струмопровідних частин або електроустаткування й електропроводів із ушкодженою ізоляцією;
- статистична електрика на конструктивних елементах пристроїв ПК;
- перенапруження зору при роботі з екранними пристроями (дисплеями), особливо при нераціональному розташуванні екрана відносно очей і ненормальної освітленості робочих поверхонь.
- наявність позитивних іонів, що виникають внаслідок іонізації повітря елементами високовольтної схеми блоку живлення дисплеїв, рентгенівське, радіочастотне, інфрачервоне випромінювання.

1.6 Безпека користувача при експлуатації пристроїв ПК і зниження рівня впливу несприятливих умов до струмопровідних частин досягається:

- захистом від можливого дотику до струмопровідних частин;
- застосування заземлення пристроїв ПК;
- раціональним розташуванням дисплеїв відносно джерел освітленості (як штучних, так і природних);
- провітрювання приміщень і щоденного волого їх прибирання;
- навчанням працівника правилам безпечної роботи з дисплеєм ПК;
- неухильним дотриманням заходів безпеки, викладених у наступних пунктах цієї інструкції.

1.7 Приміщення ПК повинні мати сонцезахисні пристрої для зниження перепадів яскравості між природним світлом і екранами моніторів. Всі оздоблювальні матеріали приміщень повинні бути матовими/напівматовими.

1.8 найбільшу небезпеку при роботі дисплея мають низькочастотні електромагнітні поля, утворені рядковим трансформатором. Для зниження впливу електромагнітного поля необхідно:

- перебувати не ближче 0,5 від екрана власного дисплея і не ближче 1,2 м від задніх стінок інших дисплеїв;
- у приміщеннях із дисплеями проводили щоденне вологе прибирання і не рідше 1 разу на зміну витирати екран.

1.9 Робоче місце оператора ПК повинно бути обладнане з урахуванням вимог ДЕРЖСТАНДАРТУ 12.2.03-78 ССБТ «Робоче місце при виконанні робіт сидячи. Загальні ергономічні вимоги»).

- конструкція робочих меблів повинна забезпечувати можливість індивідуального регулювання відповідно до росту працівника і створювати зручну позу.
- часто використанні предмети праці та органи керування повинні знаходитися в оптимальній робочій зоні.
- під стільницею робочого столу повинен бути вільний простір для ніг із розмірами;
- на поверхні робочого столу для документів рекомендується мати

спеціальну підставку, відстань якої від очей повинна бути аналогічною відстані від очей до клавіатури, що дозволяє знижувати зорову втому;

поверхня сидіння і спинки повинні бути напівм'якими із покриттям, що не ковзає, не електризується і добре пропускає повітря.

1.10 Монітори ПК повинні розташовуватись на відстані не менше 1 м від стін і не менш 1,5 м між собою. Забороняється розташування моніторів екранами один до одного

1.11 На одного працюючого з ПК повинно припадати не менше 6,0 м площі і не менше 19,5 м об'єму робочого приміщення.

1.12 Система освітлення може бути загального або локального переважно відбитого або розсіяного світлорозподілу. Розташування джерел світла повинне виключати попадання в очі прямого світла.

1.13 Електропостачання повинно здійснюватись через окреме розведення й окремий контур робочого заземлення. Електророзетки і вилки повинні бути тільки трьох контактні (з заземлюючим контактом).

1.14 Забороняється експлуатацію ПК без заземлення і при наявності вологи на елементах устаткування.

1.15 Користувач ПК зобов'язаний:

- виконувати тільки доручену йому керівником;
- виконувати правила трудового розпорядку підрозділу і повсякденні вказівки керівника робіт.
- турбуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці безпеки співробітників;
- помітивши порушення інструкцій іншими робітниками або небезпеку для навколишнього середовища, не залишатися байдужими, попередити робітника і повідомити свого керівника про необхідність дотримання вимог, що забезпечують безпеку робіт;
- протягом усього робочого часу утримувати в порядку робоче місце, не захарашувати його і проходи до нього;
- знати місце розташування засобів пожежогасіння на робочому місці і вміти користуватися ними, знати місце збереження медичної аптечки.

1.16 Користувачу ПК забороняється:

- виконувати розпорядження адміністрації, якщо воно суперечить правилам охорони праці і не може привести до нещасного випадку;
- вмикати і вимикати (крім аварійних випадків) устаткування і механізми, робота на яких не доручена;
- відволікатися сторонніми справами і розмовами, відволікаючи інших;
- працювати на несправному устаткуванні;
- торкатися частин механізмів, що перебувають у русі, торкатися до струмопровідних частин, електричних дротів (навіть ізольованих), кабелів, клем, наступати на лежачі на підлозі переносні дроти.

1.17 За невиконання вимог, що містяться в цій інструкції, винні залучаються до адміністративної, дисциплінарної, відповідальності у встановленому законодавством порядку в залежності від характеру порушень і їхніх наслідків.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 Оглянути робоче місце, упорядкувати його, переконатись, що на робочому місці відсутні сторонні предмети, всі пристрої і блоки ПЕОМ під'єднанні до системного блоку за допомогою блоку роз'ємів в кабелів відповідно до монтажної схеми.

2.2 Перевірити:

- справність роз'ємів кабелів, електроживлення блоків пристроїв;
- відсутність зламів ушкоджень ізоляції дротів, розеток, вилок;
- відсутність відкритих струмоведучих частин в пристроях ПК;
- відсутність вологи на елементах у всіх пристроях.

2.3 Підготувати робоче місце для роботи з пристроями типу «Дисплей»:

- розташувати крісло так, щоб відстань до екрану була 400-800мм;
- вжити заходи, щоб при нормальній освітленості робочого місця пряме світло не падало на екрани приладів;
- після вмикання дисплея відрегулювати яскравість і контраст монітора (мерехтіння не допускається);
- при наявності відблисків на екрані монітора змінити місце його розташування або засіб освітлення приміщення.

2.4 Протерти злегка зволоженою серветкою (із бязі або марлі) клавіатуру, для зниження рівня статистичної електрики зовнішні поверхні екрана дисплея.

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1 Перед вмиканням штепсельної виделки кабелю електроживлення в розетку 220 В переконатися в тому, що всі вимикачі мережеві на всіх пристроях ПК знаходяться в положенні «**вимкнено**», а корпуси пристроїв заземлені.

3.2 Після відключення пристроїв ПК до електромережі встановити яскравість і фокус зображення на екрані ручками регулювання відповідно до особливостей свого зору.

3.3 Забороняється залишати своє місце без відома керівника робіт.

3.4 Забороняється залишати ПК під напругою без нагляду, за винятком працюючого в автономному режимі устаткування.
Забороняється від'єднання / приєднання / будь-яких пристроїв кабелів і ПК в увімкненому в електромережу комп'ютері.

3.5 Подавати напругу м на пристрої й окремі блоки ПК тільки ретельної перевірки надійності кріплення провідників заземлення, справності кабелів і роз'ємів в мережі електроживлення.

3.6 Вимкнути ВТ (відео термінал) і повідомити про несправність, якщо при його ввімкненні на екрані відео терміналу не з'являється ніяка інформація (порожній екран) або в центрі екрана висвічується яскрава біла смуга.

3.7 Режим праці відпочинку користувачів, безпосередньо працюючих із відеотерміналом, повинен залежати від характеру виконуючої роботи:

- при введенні даних, регулюванні програм, читанні інформації з екрану, безупинна тривалість роботи з відео терміналу не повинна перевищувати 4 години при 8 годинному робочому дні;

- щогодини необхідно проводити перерву на 5-10 хвилин, а через 2 години — на 15 хвилин.

3.8 Кількість мікропауз (тривалість до 1 хвилини) регулюється індивідуально.

3.9 Кількість оброблених символів (або знаків на відео терміналі) не повинна перевищувати 30000 за 4 години роботи.

3.11 Форми й зміст перерв можуть бути різні - виконання альтернативної допоміжної роботи, проведення гімнастики для очей, загальної гімнастики, тощо.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1 Встановити у положення «вимкнено» всі вимикачі пристроїв, з якими ви працювали.

4.2. Зробити вологе прибирання робочого місця. Витерти пил з апаратури, роботи при вимкненому електроживленні.

4.3. Про всі несправності, виявлені під час роботи і про вжиті заходи щодо усунення, доповісти керівнику робіт.

4.4. Вимкнути загальний вимикач електроживлення всіх робочих місць.

4.5. Вимкнути світло на робочому місці у приміщенні.

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРИЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5.1. Аварійна ситуація чи нещасний випадок можуть статися у разі ураження електричним струмом, загорання апаратури, тощо.

5.2 У разі ураження електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключити електроустановку від джерела живлення, при неможливості відключення — відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал. У разі відсутності потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу по телефону (9-103).

5.3 При виявленні запаху гару в пристроях ПК припинити роботу,

вимкнути апаратуру, повторно не вмикати і звернутися до і звернутися до фахівця з технічного обслуговування ПК.

5.4 Покинути небезпечну зону і вжити заходи щодо попередження подальшого розвитку аварії (вимкнути електроенергію шляхом вимикання загального рубильника або пакетного вимикача на електрощиті приміщення, а у випадку пожежі — і приточно — витяжну вентиляцію).

5.5 Повідомити про те, що трапилося свого керівника. Викликати службу МНС за телефоном: **9-10** та чергову службу університету за тел. **3-10**.

5.6 При нещасному випадку очевидець, робітник, що виявив факт травмування або сам постраждалий зобов'язаний сповістити про це безпосереднього керівника робіт і вжити заходи щодо надання першої медичної допомоги постраждалим. Необхідно також зберегти до прибуття комісії з розслідування обставин, що були на момент травмування, якщо це не загрожує життю або здоров'ю інших людей і не призведе до більш тяжких наслідків.

5.7 При нещасних випадках надати першу медичну допомогу.

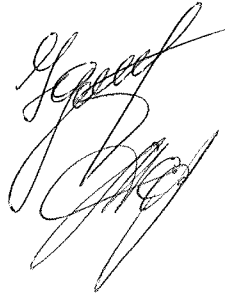
РОЗРОБИВ:

Директор НЦ «Освіта для бізнесу та кар'єри» Анастасія ЗЕРКАЛЬ

УЗГОДЖЕНО:

Т.в.о. начальника відділу ОП

Начальник юридичного відділу

Тетяна УДОВЕНКО

Максим ДЄЄВ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 381
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ННВЦ
«ЗАПОРІЗЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПОЛІТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ»

Запоріжжя

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора
НУ «Запорізька політехніка»
від «12» червня 2024р.
№ 30-А

ІНСТРУКЦІЯ
З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 381
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ННВЦ
«ЗАПОРІЗЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПОЛІТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ»

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Дана інструкція встановлює загальні вимоги охорони праці для всіх працівників Навчально-науково-виробничого центру «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти». Спеціальні вимоги охорони праці для працівників ННВЦ «ЗРЦПО», де в ньому є необхідність, а також для окремих робіт приведені в призначених для них інструкціях.

1.2 Вимоги даної інструкції обов'язкові для працівників ННВЦ «ЗРЦПО».

1.3 Невиконання вимог інструкції розглядається як порушення виробничої дисципліни і правил внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка», за що винні працівники притягуються до дисциплінарної, адміністративної і матеріальної відповідальності у відповідності із законодавством України.

1.4 Вимоги до працівників ННВЦ «ЗРЦПО»:

- до роботи допускаються чоловіки та жінки мають вищу освіту;
- на робочому місці працівник проходить **первинний** інструктаж і проходить навчання з охорони праці у відповідності до «Положення про навчання з питань охорони праці», що діє в університеті;
- **повторний** інструктаж з охорони праці на робочому місці працівник повинен проходити не рідше одного разу на півріччя;
- періодичні медичні огляди проходять працівники, які працюють безпосередньо під дією шкідливих та небезпечних приладів чи речовин — у відповідності до «Положення про медичний огляд працівників окремих категорій», затвердженого наказом Міністра охорони здоров'я України.

Крім того, при необхідності, з працівниками проводяться інструктажі:

- **первинний** проводиться з працівником до початку роботи

безпосередньо на робочому місці.

- **позаплановий** - за розпорядженням або наказом відділу ОП;
- **цільовий** — коли виконуються роботи, безпосередньо не пов'язані з обов'язками за спеціальністю (професією).

Первинний, повторний, позаплановий та цільовий інструктажі з працівниками проводить директор ННВЦ «ЗРЦПО». Результати проведеного інструктажу записуються в «Журнал реєстрації інструктажів з охорони праці для працівників ННВЦ «ЗРЦПО».

Забороняється:

- допускати на робоче місце особу, яка не має відношення до роботи (даного заняття);
- залишати без нагляду включене обладнання, електричні прилади, побутові електронагрівальні прилади;
- ремонтувати електрообладнання, електричні прилади, електромережі;
- знаходитися на роботі і виконувати будь-яку роботу в нетверезому стані.

1.5 Директор ННВЦ «ЗРЦПО» зобов'язаний :

- ознайомити працівника з посадовими обов'язками .
- показати йому робоче місце.

1.6 Працівник зобов'язаний:

- виконувати правила внутрішнього розпорядку для працівників НУ «Запорізька політехніка»;
- виконувати тільки ту роботу, яка доручена йому керівником підрозділу та передбачена посадовою інструкцією;
- про кожний нещасний випадок(травма виробнича, аварія) потерпілий або свідок повинні негайно повідомити директора ННВЦ «ЗРЦПО», а потім — відділ охорони праці і ректора, зберегти для розслідування обстановку на місці нещасного випадку, якщо це не загрожує життю та здоров'ю оточуючих людей і не призведе до аварії;
- бути надзвичайно уважним при пересуванні як в межах університету, так і за його межами.
- піклуватися про власну безпеку, пам'ятати про особисту відповідальність за дотримання правил охорони праці;
- особи, що не виконують вимоги даної інструкції, несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства і правил внутрішнього розпорядку.

II. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1 При відкритті приміщення перевірити справність замків та охоронної сигналізації (якщо приміщення нею обладнано).

2.2 Підготувати робоче місце до роботи, провітрити приміщення.

2.3 Перевірити:

- роботу штучного освітлення (настільну лампу, підвісні та настінні світильники) шляхом включення вимикачів;

- відсутність видимих пошкоджень заземлення наявного обладнання;

- наявність первинних засобів пожежогасіння.

2.4 Про всі виявлені недоліки повідомити директора ННВЦ «ЗРЦПО».

III. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Постійно підтримувати своє робоче місце в належному стані і чистоті.

3.2. Будь-яку роботу виконувати з підвищеною увагою і обережністю, чим попередити (зменшити) вірогідність нещасного випадку.

3.3. Працівник при виявленні несправностей в обладнанні, система водопостачання, каналізації, опалення, вентиляції кондиціонування повинен повідомити кваліфікованим фахівцям, які мають дозвіл на виконання відповідних робіт. Чергова служба НУ «Запорізька політехніка» за тел. **2-04** - черговий електрик та т. **2-94** - черговий сантехник;

3.4. Забороняється:

- зберігати та пити воду чи інші напої із посуду, чистота якого викликає сумнів або призначення яких ви не знаєте;

- працювати без належного освітлення робочого місця;

- залишати без нагляду обладнання, що працює;

- вмикати та вимикати обладнання, роботу на якому не доручено;

- користуватися в робочих приміщеннях побутовим приладом та електронагрівальними приладами з відкритими нагрівальними елементами.

Працівники повинні:

- зберігати чистоту в приміщеннях;

- знати місце знаходження аптечки;

- вміти надати першу медичну допомогу при травмах (обробка рани, перев'язування, зупинка кровотечі, накладання пов'язок при переломах та вивихах).

3.5. Припинити роботу, відключити обладнання від електромережі і довести до відома директора ННВЦ «ЗРЦПО» у випадках:

- відчуття дії електричного струму при доторканні до миттєвих частин обладнання (трубопровід);

- припинення подачі електроенергії, виникнення запах диму тощо;

- нагріванні електроприладів, електроапаратури вище норми (наявність характерного запаху перегріву).

3.6. В разі, коли працівники залучають до роботи з переміщення меблів чи інвентарю (або керують такими роботами), їм необхідно:

- зняти з поверхні предмети, які можуть впасти при переміщенні;

- не допускати до виконання цих робіт, які не мають права піднімати вагу;

- дотримуватися допустимих норм підняття ваги.

IV. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

- 4.1. Відключити всі електроспоживачі.
- 4.2. Привести в порядок робоче місце.
- 4.3. Перевірити закриття вікон, квартирки, водопровідних кранів, відключити вентиляцію та освітлення.
- 4.4. Закрити приміщення і при необхідності здати його під охорону.
- 4.5. В разі виявлення недоліків повідомити про них директора ННВЦ «ЗРЦПО».

V. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

5. При виникненні аварійної ситуації, нещасного випадку, пожежі тощо працівник зобов'язаний повідомити про це директора ННВЦ «ЗРЦПО» і діяти відповідно ситуації, що склалася, не піддаватися паніці:

- при аварії водопроводу, системи опалення, електропостачання необхідно при можливості їх відключити, викликати робітника ремонтної служби університету за телефонами: **3-37, 3-10, 3-57, 2-94, 2-04**, застосувати всі можливі заходи для усунення аварії, заходи для збереження матеріальних цінностей;

- при наявності напруги на радіаторах, трубах, різній апаратурі тощо необхідно негайно припинити роботу і довести до відома про це директора ННВЦ «ЗРЦПО» і головного енергетика за телефоном **3-57**.

- при наявності ознак горіння (дим, запах гарі) знайти місце загорання і застосувати заходи з ліквідації джерела. В разі виникнення пожежі негайно:

повідомити директора ЦДП, чергову службу університету за тел. **3-10** і діяти згідно Загальнооб'єктової інструкції 1-ПБ з пожежної безпеки в НУ «Запорізька політехніка» та інструкції №15-ПБ «Про заходи з пожежної безпеки у службових приміщеннях НУ «Запорізька політехніка».

- вжити заходи до евакуації людей, за телефонувати за наступними номерами **9-101, 3-10**;

- у разі нещасного випадку постраждалому надати першу медичну допомогу, при необхідності викликати швидку медичну допомогу;

- повідомити про випадок директора ННВЦ «ЗРЦПО».

РОЗРОБИВ:

Директор ННВЦ «ЗРЦПО»

Тетяна СОЛОВІЙОВА

УЗГОДЖЕНО:

Т.в.о. начальника відділу ОП

Тетяна УДОВЕНКО

Начальник юридичного відділу

Максим ДЕСЬ